

Legislativní novinky k 3. 6. 2018

Ing. Jan Brantl, Brantl & Partners, s.r.o.

Několik dní uběhlo od nabytí účinnosti Obecného nařízení na ochranu osobních údajů, onoho kouzelného GDPR, a většina z nás se topí v záplavě emailů s požadavkem na udělení různých více či méně dlouhých souhlasů. Všimli jste si také, že kolikrát člověk ani neví, kdy měl v minulosti tu čest s tím či oním žadatelem? A víte, jak je to vlastně s adaptačním zákonem? Budeme se tím krátce zabývat v prvním příspěvku. V dalších příspěvcích pak zmíníme novelu daňového řádu, novou interpretaci Národní účetní rady a další zajímavosti, které nám přinesl uplynulý měsíc.

AKTUÁLNĚ K GDPR, ANEB JAK JE TO S ADAPTAČNÍM ZÁKONEM?

Je všeobecně známo, že v pátek 25. 5. 2018 vstoupilo na území Evropské unie v účinnost Obecné nařízení na ochranu osobních údajů, v angličtině General Data Protection Regulation (GDPR), představující nejkompaktnější úpravu ochrany osobních údajů v celosvětovém měřítku. V českém prostředí toto Nařízení nahradilo úpravu danou stávajícím zákonem o ochraně osobních údajů (zákon č. 101/2000 Sb.).

Součástí nové právní úpravy by mělo být i přijetí tzv. adaptačního zákona, jehož návrh připravilo Ministerstvo vnitra v létě loňského roku. A jak není v podmínkách České republiky neobvyklé, do data účinnosti Nařízení (25. 5. 2018) se přijetí zákona nezdařilo. Projednávání adaptačního zákona je aktuálně zařazeno na pořad jednání Poslanecké sněmovny, kdy by mělo proběhnout druhé čtení.

Můžeme se tedy radovat, že nová administrativa spojená s ochranou osobních údajů na nás nedopadá? Bohužel nikoli. Nová pravidla ochrany osobních údajů byla přijata formou evropského nařízení, které je na rozdíl od evropské směrnice automaticky účinné ve všech zemích Evropské unie bez nutnosti jeho implementace do národní legislativy. I přes absenci adaptačního zákona musíme tedy nová pravidla dodržovat, a to zcela podle Nařízení. Na druhou stranu se Česká republika prozatím připravila o možnost ve vymezených případech vyloučit znění úpravy podle Nařízení a stanovit si vlastní pravidla, což Nařízení prostřednictvím tzv. derogačních klauzulí umožňuje.

NOVELA DAŇOVÉHO ŘÁDU

Poslanecká sněmovna přehlasovala senátní veto novely daňového řádu (zákon č. 280/2009 Sb.), která mimo jiné do českého právního řádu transponuje pátou novelu evropské směrnice o správní spolupráci v oblasti daní (Směrnice DAC 5). Novela daňového řádu však přesahuje rámec této směrnice a zároveň reviduje tematicky související

ustanovení daňového řádu upravujícího poskytování informací ze strany bank a dalších institucí. Účelem Směrnice DAC 5 je v rámci boje proti daňovým únikům umožnit správci daně přístup k nezbytným podkladům a informacím, které banky a další subjekty shromažďují pro účely boje proti praní špinavých peněz. Tuzemská úprava však jde dál a umožňuje finanční správě informace získávat nejen v rámci mezinárodní spolupráce při správě daní, ale také pro účely tuzemské správy daní.

Specifický režim je stanoven v případě advokátů, daňových poradců, notářů, exekutorů a auditorů. Správce daně si od nich bude moci vyžádat vybrané informace pouze pro účely mezinárodní spolupráce při správě daní, tedy výhradně v rozsahu Směrnice DAC 5. Navíc tyto informace si bude moci vyžádat pouze Generální finanční ředitelství, které je ústředním kontaktním orgánem podle zákona upravujícího mezinárodní spolupráci při správě daní.

Novela daňového řádu v současné době čeká na vyhlášení ve Sbírce zákonů. Účinnosti pak nabývá dnem vyhlášení.

NOVÁ INTERPRETACE NÁRODNÍ ÚČETNÍ RADY

Již poměrně dlouhou dobu v České republice existuje Národní účetní rada, nezávislá odborná instituce, která slouží k podpoře účetních profesí a která svými interpretacemi aktivně přispívá k utváření metodiky v oblasti účetnictví.

V průběhu května 2018 Národní účetní rada publikovala novou Interpretaci I-37 „Časové rozlišování a cizí měna“. Tato Interpretace se zabývá problematikou peněžních toků v cizí měně, které se nekryjí s příslušným účetním obdobím a je u nich tak relevantní časové rozlišení. Ze závěrů Interpretace I-37 pak pro praxi plyne:

- **výdaje příštích období**, které mají charakter cizoměnového závazku (následná platba proběhne dle smluvního ujednání v cizí měně) a **příjmy příštích období** mající charakter ciziměnové pohledávky (následný příjem peněz bude dle smluvního ujednání v cizí měně) se k datu účetní závěrky přepočítávají kursem České národní

banky k tomuto datu. Na tyto účetní případy tak dopadají stejná pravidla jako na ostatní (standardní) cizoměnové pohledávky či závazky tak, aby se eliminovala případná kursová rizika;

- oproti tomu účty časového rozlišení – **náklady příštích období a výnosy příštích období**, u nichž se již peněžní tok v cizí měně uskutečnil, nemají charakter cizoměnové pohledávky a cizoměnového závazku. Vzhledem k tomu, že s těmito účetními případy již není spojeno kursově riziko, k datu účetní závěrky se nepřepočítává zůstatek na těchto účtech.

S Interpretací I-37 a jejími závěry pro praxi je možné se blíže seznámit na webových stránkách Národní účetní rady (www.nur.cz).

AKTUÁLNĚ Z JUDIKATURY

Souběh funkce člena statutárního orgánu a pracovního poměru u téže společnosti

České soudy se opět zabývaly otázkou souběhu funkce a jeho (ne)přípustností. V rozsudku sp. zn. 31 Cdo 4831/2017 Nejvyšší soud řešil případ souběžného výkonu funkce předsedy představenstva a zároveň generálního ředitele, přičemž došlo k souběžné existenci obchodněprávního a pracovněprávního vztahu, který se překrýval.

V předchozí judikatuře bylo dovozováno, že smlouva uzavřená mezi členem statutárního orgánu společnosti

a společností podle zákoníku práce (zákon č. 262/2006 Sb.), na základě které člen statutárního orgánu vykonává činnost spadající do působnosti statutárního orgánu, je neplatná pro rozpor se zákonem. Za přípustné bylo považováno pouze uzavření souběžné pracovní smlouvy na činnosti, jež do působnosti statutárního orgánu nespadájí. Nově se však Nejvyšší soud od předchozích závěrů odchýlil a rozhodl, že souběh je možný/přípustný a nečiní souběžně uzavřenou manažerskou smlouvu podle zákoníku práce bez dalšího neplatnou. Dotčený člen statutárního orgánu se však v důsledku tohoto smluvního ujednání nestává zaměstnancem společnosti, přičemž jeho vztah se společností není pracovněprávním vztahem. I nadále jde o vztah obchodněprávní/občanskoprávní, nicméně v důsledku smluvního ujednání lze aplikovat ta ustanovení zákoníku práce, jejichž použití nebrání pravidla upravující postavení člena statutárního orgánu a jeho vztah se společností, od kterých se nelze odchýlit.

VE ZKRATCE

Od 1. 6. 2018 je možné z nemocenského pojištění čerpat dlouhodobé ošetřovné. Nová dávka bude poskytována nemocensky pojištěné osobě (zaměstnanci nebo osobě samostatně výdělečně činně), která nemůže vykonávat výdělečnou činnost z důvodu dlouhodobé domácí péče o ošetřovanou osobu. Úprava dlouhodobého ošetřovného je zakotvena v zákoně o nemocenském pojištění (zákon č. 187/2006 Sb.), a v dalších souvisejících zákonech, včetně zákoníku práce.